

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

Illvstrissimo Principi Et Domino, Domino Vvolfgango, Principi Palatino
Rheni, Duci Bauariae, & Comiti Valentiae, &c. Domino suo clementissimo,
S. D.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

RESPONSIONES
 PHILIPPI MELANCH-
 THONIS AD IMPIOS ARTI-
 CVLOS BAVARICAE IN-
 QVIVISIONIS.

ILLVSTRISSIMO PRINCIPI
 ET DOMINO, DOMINO VVOLF-
 gango, Principi Palatino Rheni, Duci Ba-
 uariae, & Comiti Valentiae, &c. Do-
 mino suo clementissimo,
 S. D.

DILIGENTIA DIGNA EST HOMINE CONSIDERARE Gentium origines & migrationes, Imperiorum seriem, & familiarum excellentium propagationem, incrementa & inclinationes. Nam haec consideratio non solum est commonefactio de rerum humanarum inconstantia, de qua tamen etiam cogitare prodest, ut nos ad modestiam flectamus, & aeternam patriam intueamur: sed etiam ostendit multa iudicij diuini exempla in paenis, & uirtutum in familijs Heroicis, ostendit & ueterem Ecclesiae formam, quam scire ualde prodest.

Coniunxerat se Rex Noricus seu Bauaricus cum Longobardis, qui crudeliter in Italia grassabantur, quos cum repressisset Carolus necesse fuit deinde Carolum cum socio Longobardorum dimicare, qui potius Bauaria deinde eam suis posteris reliquit. Haec mutatio regni felix tunc Bauariae fuit. Grata enim haec sedes fortissimis Principibus fuit, quia Italiam inde cum uicina esset, magis tueri poterant, & Germania aduersus Hungaros, & Henetos, qui saepe ex Boemia irumpebant, assidue defendenda erat. Interea hi Francici Principes ornarunt Noricum ubique legibus, doctrina Religionis, literarum, & disciplina. Et si enim cito Apostolorum tempore uox Euangelij in Noricum perlata est: (narrant enim Lucium Cyrenensem

in Tiberia Augusta, quæ nunc est Regensburg/ Euangeli-
um docuisse) tamen postea in imperij Romani dilace-
ratione Ecclesiæ rursus dissipatæ sunt. Maior fuit tran-
quillitas post Carolum Magnum. Restitutæ sunt igitur
Ecclesiæ.

Et quanquam illa ætas in tantis tumultibus omnium
Gentium, supra fundamentum extruere multum stipu-
larum cœperat: tamen nondum nota erant pleræque Ido-
la, quæ postea Monachi recentiores in Tempa collo-
carunt. Extant enim scripta illius ætatis, ex quibus iu-
dicari potest, quale fuerit doctrinæ genus.

Constat autem familiam uestram, quæ nunc & Ba-
uariam tenet, & Palatinorum regionem, ad Rhenum,
ortam esse ab Arnolphi Imperatoris filio. Fuit autem
Arnolphus Imperator ex Caroli posteris, qui Italiam
pacavit, & dissidia Pontificum sustulit. Normannos, qui
inde usque à Baltico littore ad Vangionum urbem accel-
ferant, & Belgicum vastauerant, dissipauit, & Henetos
repressit, fuitque autor ut rex Boëmiae doctrinam Eccle-
siæ Christi reciperet.

Omitto commemorationem de excellentia uirtu-
tis in Carolo & Ludouico Pio. A talibus uiris cum orta
sit Familia uestra, habetis domestica exempla illustra
omnium uirtutum. Nec dubium est omnes natos in ue-
stris Regionibus, quo in numero & ego sum, intuentes
pulcherrimam seriem maiorum uestrorum, maxime op-
tare, ut perpetua floreat posteritas. & ut non solum po-
litica gubernatio sit felix, sed etiam ut omnes Bauarici
Principes sint unum in Deo, & congruant omnes Eccle-
siæ ad illam dulcissimam Psalmi uocem: Vt conueniant
Reges & Populi simul, ut seruiant Deo. Oro igitur toto
pectore filium Dei Dominum nostrum Iesum Christum,
sedentem ad dextram æterni Patris, ac dona largientem
hominibus, ut te & ceteros Principes Bauaricos gu-
bernet, ut Patriam feliciter regatis in gubernatione po-
litica, & ut uera inuocatione Dei & uos ipsi, & subditi
omnes

omnes eum celebrent : his etiam qui puram Euangelij doctrinam Ecclesijs proponi curant , gratulor hanc pietatem.

Cum autem ad me allati essent Articuli à Monachis compositi ad deterrendos homines à ueræ doctrinæ studio , magnum accepi dolorem , & quanquam rogatus sum , ut responsiones formarem , quia insidiarum multe sunt in illis quæstionibus , quæ sunt tanquam Sphyn-gis ænigmata : tamen & patriæ amore mouebar , ut aliquas admonitiones ederem. Respondi igitur breuius fortassis , quam magnitudo rei postulat , & quæstiones quasdam horridiores seposui , & hanc lucubrationem ad Celsitudinem tuam mitto , non solum ut studium meum Celsitudini tuæ ostendam , sed multo magis , ut Celsitudo tua , quæ puram Ecclesiæ doctrinam optime intelligit , & Deum recte inuocat , sit iudex , & de uoluntate mea , & de hoc ipso scripto. Optarim omnium qui in nostris Ecclesijs docent , pium esse consensum , & una communem hostem reprimi Nunc proh dolor hoc fieri uidemus , quod scripsit Thucydides , Tantisper uictrices fuisse Athenas , cum duces aduersus præcipuum & communem hostem coniuncti fuerunt , postea eas uictas esse , cum distracti Duces singuli propria bella quæsuerunt , omisso communi hoste. Sed oro filium Dei Dominum nostrum Iesum Christum , ut uulneribus nostris medeatur , & clementer colligat sibi æternam Ecclesiam internos , & faciat ut omnes nostræ Ecclesiæ unum sint in ipso. Bene ualeat Celsitudo tua. Anno 1559. Mense Augusto.

Philippus Melanchthon.

Gg

SEQVUNTUR